

Köszöntelek Benneteket a „**szegények vasárnapján**”: **Békesség Veletek!**

A hivatalos eligazítás szerint (Direktórium), ma a „**Szegények vasárnapja**” van, és ma imádkozni kell a szegényekért, de jövő vasárnapra gyűjtés is lesz.

Stílusosan a mai evangélium a **talentumról** szól, ami tudvalevően arany vagy ezüst pénzérme.

A hagyományt követően most **bánjuk meg bűneinket**, főleg melyeket a szegények ellen elkövettünk... Szeressen minket a mindent adó Isten, bocsássa meg bűneinket, és vezessen bennünket az Ő szegény Jézusa Útján.

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, aki nagy kincseket bízál ránk, add, hogy kincseinket kamatoztatva, azokat embertestvéreink javára fordítsuk, aki él és szeretsz...

Evangélium Máté könyvéből (25,14 -30.)

Úgy lesz akkor, mint amikor egy ember arra készült, hogy külföldre menjen. Hívta a szolgálait és átadta nekik vagyonát. Az egyiknek öt talentumot adott, a másiknak kettőt, a harmadiknak pedig egyet, mindegyiknek a képessége szerint; és elment külföldre. Ekkor rögtön elindult az, aki öt talentumot kapott, dolgozott velük, és szerzett másik ötöt. Éppígy az is, aki kettőt kapott, szerzett másik kettőt. Az viszont, aki egyet kapott, elment, a földbe ásva elrejtette ura pénzét.

Sok idő múltán megjött ezeknek a szolgálknak az ura és számadást tartott velük. Előállt ekkor az, aki öt talentumot kapott, hozott másik öt talentumot, és így szólt: „Uram, öt talentumot adtál nekem, nézd, másik öt talentumot nyertem rajta.” Az ura azt mondta neki: „Jól van, derék és hű szolga! A kicsiben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe.” Ezután jött az is, aki a két talentumot kapta és így szólt: „Uram, két talentumot adtál nekem, nézd, másik két talentumot nyertem rajta.” Az ura azt mondta neki: „Jól van, derék és hű szolga, a kicsiben hű voltál, sokat bízok rád: menj be urad örömébe.” Végül odajött az is, aki egy talentumot kapott, és azt mondta: „Uram, tudom rólad, hogy kemény ember vagy, aratsz, ahol nem vetettél, és begyűjtesz onnan is, ahová nem ültettél. Mivel félttem tőled, elmentem és elrejtettem a talentumodat a földbe. Íme, itt van, ami a tied!” Az ura azt válaszolta neki: „Te gonosz és lusta szolga! Tudtad, hogy aratok, ahol nem vettem és gyűjtök onnan, ahová nem ültettem. Éppen ezért el kellett volna helyezned a pénzedet a pénzváltóknál, hogy amikor megjövök, kamatostul kapjam vissza a magamét. Vegyétek hát el tőle a talentumot és adjátok annak, akinek tíz talentuma van! Mert mindannak, akinek van, még adnak és bővelkedni fog. Attól pedig, akinek nincs, még azt is elveszik, amije van. A haszontalan szolgát pedig dobjátok ki a külső sötétségre! Lesz majd ott sírás és fogcsikorgatás!”

A homília szerkesztés szabályai szerint először megmagyarázom a fogalmakat, pontosabban a talentum szót, majd a példabeszéd szószerinti értelmét, aztán az alkalmazott értelmét, végül levonom belőle az esetlegesen nekünk szóló tanulságot.

1) A talentum

A **talentum** (vagy táluentum) az ókorban a zsidóknál is használatos súlymérték volt. Egy talentum 59 kg arany vagy ezüst.

Pénzben 3.600 sékel, ami 14.400 drachma vagy dénár.

Egy dénár 1 napi munkabér.

1 talentum 40 évi munka bére.

A szövegben szereplő talentumok szerint az **5 talentum** 200 évi munka díja. A **3 talentum** 80 évi munka, az **1 talentum** 40 évi munka díja.

A **rómaiaknál** egy legionárius évi fizetése 225 dénár volt, így 1 talentumért 26 évi szolgálat járt.

2) A szószerinti értelem

A szószerinti értelmet akár úgy is felfoghatnánk, hogy a nagytőkés társadalom, **kapitalizmus evangéliuma**.

A történetben szereplő „**ember**” (Lukács **mina**-történetében királyságra pályázó gazdag ember) egy **nagy tőkés** rábízta vagyonát három emberére, azzal a szándékkal, hogy amíg ő távol lesz (és királyként tér vissza) az a vagyon még többet fialjon.

A tőkés Úr mérlegelte a három választottja **képességeit**, és aszerint osztotta el a vagyont. A **két választott** jó üzletembernek bizonyult, mert megértette ura szándékát, és az 5 talentumos és 3 talentumos is megduplázta a vagyont. A **harmadikkal** azonban befürdött, mert az nagyon félt, hogy ha kereskedni kezd, még azt is elveszti, amit kapott. Ezért inkább elásta (akkori szokás szerint) a földbe a pénzt.

Hazaérve az Úr (talán már király?), a két ügyes üzletelőt palotájába fogadta, a harmadikat pedig, aki a Bank helyett elásta a pénzt, a sötét börtönbe vetette. (A Lukács történetben az Úr a szeme láttára megölette).

A **méltatlankodókat** pedig az Úr kioktatja a kapitalizmus **farkastörvényére**: „*Mindannak, akinek van, még adni kell, hogy bővelkedjék, és akinek nincs, attól még azt is el kell venni, amije van*”. (Adott esetben az életét is!)

3) Az alkalmazott értelem

Jézus nem először használja fel **negatív példaként** az evilág történeteit, hogy annak ellentétére, a maga és az ő országára alkalmazza azt, **pozitív tanúságot** levonva belőle. (Sajnos azzal nem számolt, hogy a rossz példát használják majd föl egyesek a maguk igazolására). Mi próbáljuk felhasználni a jóra.

A **Gazda** Jézus, aki készül a halálra.

A **szolgák** a tanítványok, akikre rábízta Jézus a szellemi „**kincseit**”, amit egy szóval „**Örömhírnek**” is mondhatunk.

Ismerve a tanítványait, nyilván kinek-kinek **képességei szerint** várja, hogy kamatoztassák a „kincset”.

Aztán ha majd **eljön** (vagy a tanítványok mennek Hozzá), akkor kiderül, hogy mire jutottak.

Innentől kezdve a kapitalista példa már **sántít**. A királyi viselkedés nem illik Jézusra. Bár annyi igaz, hogy a kincset elásók, vagy csak maguknak tartogatók nagyon rosszul érezhetik magukat.

De egy **másik példát** felidézve a Mester még akkor is szeretni fogja őket, ahogy a tékozló fiúnak nagy lakomát rendezett az Apa, és a becsületes, dolgos, vagyont őrző, de irigy másik fiát is betessékeli a lakomára. Nem tudjuk annak a történetnek a végét, de ha a nagy, becsületes, értékmegőrző nagyfiú nem bolond, akkor bemegy a vigadalmas házba, az Atya házába.

--- A végső tanulság

Ha mi **Jézus tanítványainak** tudjuk magunkat és tudjuk azt is, hogy mekkora **kincset** kaptunk Tőle, még nem késő, hogy **versenyre keljünk** a kapitalista üzletelőkkel, és még olyan helyzetben is, amiben vagyunk, egy veszélyes járvány kellős közepén, **megtaláljuk a módját**, hogy kamatoztatva kincseit **(pl. online)**, a „gazdagság legyünk mi magunk”.

*[Kovács László online prédikációja
elhangzott 2020. november 15-én]*